

ادبیات کمریہ مجلہ علمی

ہفتہ لقی سیاسی ، ادبی ، علمی غزتہ در

جلد : ۵

سنہ : ۳ ۲۶ محرم ۱۳۳۷ جمعہ ایرتسی ۲ تشرین ثانی ۱۹۱۸ نومرو — ۹۲

معارف سیاستم

جلال نوری بک افندیہ :

محترم [آئی] غزتہ سندھ آلمانیان کتیریان پر پروفیسورک احوالی ، اقتدار و درجہ لزومیلینہ
دائر معارف ناظر حاضری ایله اجرا ایدیان ملاقاتی اونونیم زمان ، معارف مملکت خصوصیتہ بک
آجیقلی اولان بعض حقیقتلری بر کرہ دھا تخطرات ایتکین کندی می آلامادم . بومنا سبتله مضرائی
کاریدن دھا چوق اولان بعض اصولات تدریسہ می تشریح ایتک ایسترم .

ماوم وفوتک ہرمانکی بر قسمی انچون اولورمہ اولسون اول بول تشخیصی ایجاب ایدن
مرض اساسی بہ شیمینہ قدر بایلان تنقیدات و مؤخذاتک مان هیچ بریسی لایقیلہ تعاس
ایتمہ مشدر .

مثلا : دارالفنونک پروگرامی هدف تنقید اولدینی زمان ، اوللا اورال - النای السنہ شعبہ لری
کی جدا بکوونکی کونده بزی آنجق ظاہری وفائدہ منر آلایش ایله ناحق برہ اشغال ایدن درسوردن
بحث ایدیلور و بونلری تدریس ایتک ایچون کان آلماننرک اقتدار عالیلری ، لزومی ، عدم لزومی سبب
تنقید اولور .

بن اویله ظن ایدیلورم کہ اول بول نظر اعتبارہ آلنہ جق شیہ دارالفنونده اولدینی کی -
وبلکہ بوندن زیادہ - دیگر تالی و عالی مکاتبتدن الہ ایدیلان فائدہ نک کیمت و اہمیتی در . بوندن بشغہ
بر نقطہ نظرلہ واقع اولان تنقیدات ، نظریاتک سکمان درمسنن آقان مولری طویلایوب خیالی

بتلیسك سقو طی مناسبتیه :

هجرت

بوضباح پنجره مده پك ار كن .
 وطنك ياره سيله آغلار كن .
 دوشونوردم او دونكي حالمزى ،
 او سفيلى حال پر ملالمزى .
 ملكمن قان ايچنده ، هرير قان ؛
 اوغلانك حسرتيله آه و فغان
 ايدهرك آغلان او مادرلر .
 بر طرفده شهيد اولان ارلر ! .
 كيمي آج بر ديكن ديبنده تولور .
 كيمي « ايواه وطن ! » ديه دوكونور ؛
 كيمي دورمش حزن ، حزن آغلار ؛
 كيمي كندى جريحه سن باغلار ؛
 كيمي اولاديني ارار ناچار ؛
 كيمي خونين خفيه لرده ياتار ؛
 كيمي اوچ ، بش يتيمله آج قالمش ؛
 كيمنك وجهنى حزن صارمش ؛
 كيمي آغلار اراردى قرداشنى ؛
 كيمي دورمش سيلردى كوز ياشنى ؛
 كيمي بر هفته لق كلين ، كيمي قيز ؛
 كيمي قالمش سوقاقده ياپ يالكلز !
 كيمي « الله ايچون ! » آووج آچمش ؛
 كيمي توزادينى آتوب قاچمش ؛
 كيمي داغلرده وضع حمل ايتمش !
 كيمي چوللرده محو اولوب كيتمش !
 يولده بيكلرجه ، آج سفيلى انسان .

بو نه کون آغلامازمی هیچ وجدان ؟
 کورمه‌یم بویله بر فجیعه دها .
 بن دکل ساده ، کورمسون دنیا !
 او کونک انطباع غمکینی .
 چیقمیور خاطرمدن ایشه نی .
 ینه ازعاج ایدوبده سویلتدی
 سزه برقانی وقعه دیکلتدی .

آقسرائ

رضا جزمی

(لهستان و آوستریا)

آوستریا لهیلری ، تا بدایت 'حربدن بری' ، (آوستریا - لهستانی) نامیله معروف اولان پروفرامی تنظیم ایتدیلر . بو مناسبتله ۱۶ ایلول ۱۹۱۴ تاریخنده بالعموم لهلی فرقه‌لر هم ملی بر لهلی قومیت‌سی تأسیسی هم‌ده آوستریا و مجارستان ایله برلکده لهستانده روسیه‌یه قارشو قارشو حرب ایدوجک له آلایلری احداث ایتدی متحداً غزم ایتدیلر . فقط دها بو تاریخده ، حکومت مرکزیه ، بر لهستانی مسئله‌سی موجودیتی هنوز تصدیق ایتمه‌مش بولنبوردی . ذاتاً حدودلرده‌کی وضعیت ، بو خصوصیه ارزو ایدیلن برصورت حلیه‌یه قطعاً غیر مساعد ایدی .

آجی تجربه‌لره رغماً آوستریا لهیلری غزم لاحق‌لرنده بو پروفرامه صادق قالدیلر . وارشوواک ضبطی لهستان مسئله‌سی نخریب ایدیمه ، آلمان باش وکلی موسیر (بتان هرلومغ) : دول مرکز-یه‌ک بو مسئله‌بی حل ایتک ایتدیکنی رسماً اعلان ایدی . آلمانیاده ، مطبوعات بو مسئله‌بی هان موضوع بحث و مناقشه ایتدیکی حاتم آوستریا بوکا بر چوق زمان صکره باشلبوردی . بونکله برابر هرایکی طرفنده اولا لهیلره صاده‌جه تابع نظریله بانیلیدی و کندیلرینه حسن اداره‌دن زیاده خصومت کوسترلیدی . دول مرکزیه بو حرب به‌الخاصه لهستانی قورقارمق مقصدله گیرم‌دکاریسی لهیلرک بو دفعه‌کی تخیصلری احوال حربیه‌دن متوال ایتکنجی درجه‌ده بر حادشه (که برچوق کیمسه‌لری هیچ‌ده ممنون ایتمه‌مشدی) اولدیغنی آکلامتی ایتدیورلردی . قوت اندارشینک (نووهل پروه‌سرلد) غزته‌سنده انتشار ایدن پارلاق بر مقاله‌سی ، آوستریا لهستان مسئله‌سی حل ایچون ، اوروپا مخالف سیاسییه‌سنده بر جریان مناقشه آچیدی .